

Sygn. akt: I C 876/14

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2015 roku

Sąd Rejonowy w Przasnyszu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Anna Andrzejewska
-----------------	-----------------------

po rozpoznaniu w dniu 23 marca 2015 roku w Przasnyszu

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.

przeciwko P. M.

na posiedzeniu niejawnym w trybie art. 341 kpc

o zapłatę

oddala powództwo.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku doręczyć pełnomocnikowi powoda z pouczeniem o apelacji oraz pozwanemu z pouczeniem, że w ciągu dwóch tygodni od doręczenia mu wyroku może złożyć sprzeciw oraz o treści art. 344 § 2 kpc zdanie drugie.

Sygn. akt I C 876/14

UZASADNIENIE

Powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. w dniu 10.11.2014 roku wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego P. M. kwoty 1.107,94 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Ponadto wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu wskazał, że pozwanego oraz (...) Sp. z o.o. w W. łączyła umowa pożyczkowa na podstawie której pozwany otrzymał środki pieniężne w określonej w umowie wysokości i zobowiązał się do jej zwrotu wraz z odsetkami w ustalonych terminach spłaty. Pozwany nie wywiązał się z przyjętego na siebie zobowiązania – nie regulował płatności w sposób przewidziany w umowie na rzecz wierzyciela pierwotnego. Wierzyciel pierwotny złożył stronie pozwanej oświadczenie o wypowiedzeniu umowy. Na skutek oświadczenia o wypowiedzeniu umowy – umowa uległa rozwiązaniu, co skutkowało wymagalnością całej kwoty niespłaconego przez pozwanego kapitału wraz z kwotą odsetek umownych stanowiących część odsetkowej raty kapitałowo – odsetkowej za okres obowiązywania umowy oraz odsetek karnych za opóźnienie naliczonych od zadłużenia przeterminowanego. Dalsze działania wierzyciela pierwotnego zmierzające do wyegzekwowania od pozwanego wymagalnych należności okazały się bezskuteczne. W dniu 28.05.2013 roku pierwotny wierzyciel zawarł z (...) SA we W. umowę przelewu wierzytelności cedując na jego rzecz całość praw i obowiązków wynikających z umowy zawartej przez dłużnika z wierzycielem pierwotnym. Następnie 11.06.2013 roku zawarte zostało porozumienie do w/w umowy przelewu wierzytelności. W dniu 28.06.2013 roku (...) SA we W. zawarł z powodem umowę

sprzedaży wierzytelności przysługującej jej w stosunku do strony pozwanej. Wyjaśnił, że na dochodzoną pozewem kwotę składa się suma niespłaconej należności głównej (kapitału) w wysokości 499,99 złotych, kosztów w wysokości 435,00 złotych oraz skapitalizowane odsetki karne za opóźnienie w spełnieniu świadczenia w wysokości 172,95 złotych naliczone przez powoda za okres od dnia przelewu wierzytelności do dnia poprzedzającego złożenie pozwu od zadłużenia przeterminowanego wg ustalonej w umowie stopy procentowej, przy czym odsetki umowne i odsetki karne naliczane były w wysokości nie wyższej niż odsetki maksymalne. Jako dowód istnienia i obowiązku spełnienia świadczenia ciążącego na pozwanym wskazał wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego z 06.11.2014 roku. Pomimo wezwania pozwanego do zapłaty zadłużenia, zobowiązanie nie zostało spełnione.

Pozwany nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Na wstępie zauważyć należy, że w niniejszej sprawie zachodziły podstawy do wydania wyroku zaocznego, gdyż spełnione zostały przesłanki wskazane w art. 339 § 1 kpc (pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę) a równocześnie nie zaszła żadna z okoliczności wymienionych w art. 340 § 1 kpc (pozwany nie żądał przeprowadzenia rozprawy w swej nieobecności, nie składał też w sprawie ustnych ani pisemnych wyjaśnień). W tych okolicznościach Sąd rozstrzygnął sprawę wydając wyrok zaoczny. W takim przypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda dotyczące okoliczności faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości, albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa (art. 339 § 2 kpc).

Twierdzenia pozwu uznaje się za budzące uzasadnione wątpliwości, m.in. w sytuacji, gdy dowody i twierdzenia przedstawione przez powoda są niekompletne, pozostawiają wątpliwości co do okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sporu, nie przedstawiają pełnego obrazu rzeczywistości. W takiej sytuacji wydając wyrok sąd nie może oprzeć się wyłącznie na twierdzeniach powoda i powinien przeprowadzić postępowanie dowodowe celem wyjaśnienia powstałych wątpliwości. Taki pogląd wyraził Sąd Rejonowy w Sokółce w sprawie I C 123/14 (portal orzeczeń sądów powszechnych) powołujący się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 sierpnia 1972 roku w sprawie III CR 153/72, który Sąd w niniejszym składzie podzielił. Ponadto niezależnie od ustalenia podstawy faktycznej sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy żądanie pozwu jest zasadne w świetle norm prawa materialnego. Negatywny wynik takiej analizy powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo. Takie stanowisko znajduje potwierdzenie w ugruntowanym stanowisku judykatury (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1972 roku w sprawie III CRN 30/72 – Lex nr 7094; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 1996 roku w sprawie I CRN 26/96 – OSNC 1996/7-8/108, Lex nr 24031; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2012 roku w sprawie V CSK 541/11 – Lex nr 1276235).

W pierwszej kolejności podkreślić należy, że w obecnym kształcie procesu cywilnego ustawowo podkreślono jego kontradykcyjny charakter, czego potwierdzeniem są regulacje zawarte w art. 232 kpc i art. 6 kc. Ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania. To one są dysponentem toczącego się procesu i od nich zależy jego wynik. Mają bowiem obowiązek przejawiać aktywność w celu wykazania wszystkich istotnych okoliczności i faktów, z których wywodzą skutki prawne.

W niniejszej sprawie na stronie powodowej spoczywał obowiązek wykazania zasadności powództwa i wysokości dochodzonego roszczenia.

Z przedłożonych przez powoda dokumentów nie wynika, że wskutek dokonanej cesji powód stał się wierzycielem pozwanego. Jednymi dowodami, jakie przedstawił powód były umowa zgodnie z którą pierwszy nabywca wierzytelności (tj. (...) SA we W.) nabył od pierwotnego wierzyciela wierzytelność wobec pozwanego, oraz wyciąg z ksiąg rachunkowych stwierdzający istnienie zobowiązania pozwanego wobec wierzyciela pierwotnego. Zgodnie z art. 194 ust. 2 ustawy z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2004 roku Nr 146, poz. 1546 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym od dnia 20 lipca 2013 roku (ustawa z dnia 19 kwietnia 2013 roku o zmianie ustawy – prawo bankowe oraz ustawy o funduszach inwestycyjnych – Dz. U. z 2013 roku, poz. 777) moc prawna dokumentów

urzędowych m.in. w postaci wyciągów z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego podpisanych przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych funduszu i opatrzone pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem, nie obowiązują w odniesieniu do tych dokumentów w postępowaniu cywilnym. Taki dokument finansowy nie wiąże się więc z domniemaniem prawnym, iż wierzytelność ta istnieje. Brak bowiem jakiegokolwiek sposobu kontroli prawidłowości podstaw jego wystawienia, poza jej prawidłowością formalną. Nie jest to zatem dowód wystarczający do wykazania istnienia wierzytelności. Rozważanemu dokumentowi należy przypisać jedynie charakter dokumentu prywatnego, który zgodnie z treścią art. 245 kpc stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Strona powodowa winna udowodnić, że złożony przez nią wyciąg przedstawia wierzytelność rzeczywiście istniejącą.

Tymczasem powód nie przedstawił żadnych dokumentów, które uniemożliwiałyby weryfikację jego żądania, a w tym wskazujących na istnienie wierzytelności. Na podstawie jedynie twierdzeń strony powodowej Sąd nie mógł ustalić, że pozwanego łączyła z pierwotnym wierzycielem umowa pożyczki, nie mógł ustalić treści tej umowy, a w szczególności zweryfikować, czy w istocie pozwany zobowiązany był do uiszczenia wskazanej w pozwie kwoty. Powyższe ma zasadniczy wpływ na ocenę skuteczności- w sensie dowodowym - umowy przelewu wierzytelności. Z uwagi na fakt, że obie strony podpisały tę umowę należy uznać, że potwierdza ona, iż cedent i cesjonariusz złożyli oświadczenie o istnieniu wierzytelności wobec pozwanego. Niniejsze nie dowodzi jednak istnienia samej wierzytelności, a jedynie fakt zawarcia umowy przelewu wierzytelności. W tym miejscu zauważyć należy, że powód nie wykazał jakoby w istocie w dniu 28.06.2013 roku nabył przedmiotową wierzytelność jako dalszy nabywca wierzytelności od (...) SA we W. (nabywca wierzytelności numer jeden). Powyższemu zaprzecza treść zapisów w wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu zgodnie z którymi powodowy fundusz nabył w dniu 21.05.2013 roku od (...) Sp. z o.o. w W. (pierwotnego wierzyciela) wymagalną wierzytelność dłużnika. Zapisy te pozostają w sprzeczności z treścią przedłożonej umowy ramowej przelewu wierzytelności zawartej pomiędzy (...) Sp. z o.o. w (...) SA we W. z dnia 28.05.2013 roku i załącznika do porozumienia z 11.06.2013 roku do umowy ramowej przelewu wierzytelności z dnia 28.05.2013 roku. Złożenie wyciągu z ksiąg rachunkowych nie zwalnia powoda od wykazania, że wierzytelność nabyta w drodze cesji wierzytelności rzeczywiście przysługiwała zbywcy.

Powód, jako nabywca, winien dysponować całością dokumentacji związanej z nabytą wierzytelnością i jako profesjonalista w swej dziedzinie, winien wykazać w postępowaniu sądowym, w jaki sposób określił wysokość dochodzonego roszczenia. Ciężar wykazania tych okoliczności spoczywał na powodzie reprezentowanym przez fachowego pełnomocnika (art. 6 kc). Nie budzi przy tym wątpliwości, że zawodowego pełnomocnika obciąża wyższy miernik staranności co do konieczności podejmowania czynności procesowych z racji jego kwalifikacji zawodowych, a sąd zwolniony jest z obowiązku udzielania pouczeń o których mowa w art. 5 kpc. Niezależnie od tego podkreślić należy, że w sprawach cywilnych sąd nie jest obowiązany do przeprowadzania z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, czy też do uzupełnienia materiału dowodowego o dowody na których istnienie strony wskazują, lecz ich nie przedstawiły. Obowiązek dowodzenia spoczywa bowiem na samych stronach postępowania.

Zawodowy pełnomocnik powoda powinien być świadomy wystąpienia negatywnych konsekwencji procesowych w przypadku zaniedbania powinności udowodnienia dochodzonych roszczeń, szczególnie, że przepis art. 207 § 3 zdanie drugie kpc nie ogranicza w żaden sposób uprawnienia do składania wniosków dowodowych. Bierność strony w zakresie dowodzenia powoduje ujemne następstwa jej pasywnej postawy, bowiem fakty nieudowodnione zostaną pominięte i nie wywołają oczekiwanych skutków prawnych, co ostatecznie może oznaczać przegranie procesu. Strona nie może liczyć na to, że sąd zainicjuje przeprowadzenie dowodów, które mogłyby służyć poparciu jej twierdzeń. W tych okolicznościach stwierdzić należy, że powód nie przedstawił dowodów, z których wynika obowiązek pozwanego zapłaty dochodzonej kwoty, a w konsekwencji nie udowodnił faktów, z których wywodzi swoje roszczenie.

W tych okolicznościach, wobec braku jakichkolwiek dowodów świadczących o istnieniu zobowiązania pozwanego wobec pierwotnego wierzyciela z tytułu umowy pożyczki (art. 720 kc), jego wysokości i skutecznej cesji na rzecz powoda, Sąd oddalił powództwo jako nieudowodnione na podstawie art. 6 kc w zw. z art. 509 kc.